

Bestuursopdracht vluchtelingenopvang en huisvesting statushouders

Aan: 1Stroom t.a.v. gemeentesecretaris Duiven (ambtelijk opdrachtgever)
Van: College van burgemeester en wethouders
CC: Bogon Vluchtelingenopvang Breed
Datum: 9 september 2025, versie 0.6 (Join 201700072)
Betreft: Koers van het college ten aanzien van de opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers, en de huisvesting en inburgering van statushouders.

---

1. Aanleiding

Onze gemeente staat voor een complexe en samenhangende opgave op het gebied van vluchtelingenopvang voor zowel Oekraïners als asielzoekers, huisvesting van statushouders en inburgering en begeleiding van deze doelgroepen (hierna: nieuwkomers). Verschillende wettelijke verplichtingen komen in dezelfde periode samen, terwijl de uitvoeringsruimte onder druk staat door capaciteitsbeperkingen binnen 1Stroom, financiële onzekerheid, schaarser worden fysiek beschikbare ruimte en maatschappelijke gevoeligheden. Met deze bestuursopdracht maken wij gerichte keuzes én geven wij richting aan een integrale strategische aanpak voor de (middel)lange termijn.

2. Wettelijke verplichtingen

De gemeenten heeft vier wettelijke verplichtingen:

1. Opvang asielzoekers;
2. Opvang Oekraïense ontheemden;
3. Huisvesting statushouders;
4. Inburgering en begeleiding nieuwkomers.

2.1 Opvang asielzoekers

Deze wettelijke taak volgt uit de Spreidingswet 2024 en betreft per 1 juli 2025 een indicatieve taakstelling van 144 asielopvangplekken in het capaciteitsbesluit (begin 2024). In het definitieve verdeelbesluit (medio 2025) is dit opgehoogd naar 270 asielopvangplekken. Dit is de gehele capaciteit in de huidige hotelopvang voor nareizigers. Wij willen 144-270 opvangplekken voor nareizigers op een duurzame wijze in onze gemeente blijven faciliteren.

Onder duurzame asielopvang verstaat de gemeente Duiven:

- Locaties die minimaal 5 jaar beschikbaar zijn (met de voorkeur voor het permanent realiseren van een locatie).
- Locatiecriteria voor deze duurzame wijze van opvang bestaan in beginsel uit:
  - Het terrein is bij voorkeur groter dan 2 hectare en makkelijk aan te sluiten op bestaande infrastructuur van wegen, water, elektriciteit en riolering (bij voorkeur bouwrijpe grond en in eigendom van de gemeente) óf;
  - Leegstaand kantoorvastgoed vanaf bij voorkeur 1.500m² bruto vloeroppervlak;
  - De realisatieduur bedraagt, bij voorkeur, maximaal 6 maanden;

- De mate van mobiliteit: afdoende bereikbare voorzieningen (op fietsafstand bijvoorbeeld winkels, bij voorkeur op maximaal 2,5 kilometer) en openbaar vervoer (op loopafstand, bij voorkeur op maximaal 500 meter).

Daarvoor maken wij graag afspraken met het COA over de inzet van het Portniumgebouw, het uitbreiden van de nareizigersopvang in Hotel Gieling en de afbouw van de hotelopvang in Van der Valk. In Liemers verband maken wij graag met het COA afspraken over een programma van eisen voor locaties voor nareizigersopvang.

Opdracht aan 1Stroom:

- Blijf inzetten op nareizigersopvang (short stay) in onze gemeente.
- Maak (Liemerse) afspraken met het COA over een programma van eisen voor de doelgroep nareizigers.

2.2 Opvang Oekraïense ontheemden

Deze wettelijke taak volgt uit de Tijdelijke wet Oekraïne (2024) en betreft per 1 juli 2025 een taakstelling van 161 opvangplekken voor Oekraïense ontheemden, bestaande uit een resultaatsverplichting van 90¹ en een cumulatieve inspanningsverplichting van 71. Momenteel zijn er 192 gemeentelijke opvangplekken verspreid over 5 locaties. Wij hebben op 11 maart 2025 besloten om ook na 1 juli 2025 aan de inspanningsverplichting te willen blijven voldoen. In december 2025 en februari 2026 eindigen de twee tijdelijke schoollocaties van ieder 80 opvangplekken. Onze wens is dat groep op de Schoolstraat 14 en 9 zoveel mogelijk bij elkaar en binnen Duiven wordt herplaatst.

Hiervoor hanteert het college locatiecriteria om deze plekken duurzaam te kunnen borgen.

- Locaties die minimaal 3-5 jaar beschikbaar zijn.
- Locatiecriteria voor deze duurzame wijze van opvang bestaan in beginsel uit:
  - Het terrein is bij voorkeur groter dan 2 hectare en makkelijk aan te sluiten op bestaande infrastructuur van verkeer, water, elektriciteit en riolering (bij voorkeur bouwrijpe grond en in eigendom van de gemeente) óf;
  - Leegstaand kantoorvastgoed vanaf bij voorkeur 750m² bruto vloeroppervlak;
  - De realisatieduur bedraagt, bij voorkeur, maximaal 6 maanden;
  - De mate van mobiliteit: afdoende bereikbare voorzieningen (op fietsafstand bijvoorbeeld winkels, bij voorkeur op maximaal 2,5 kilometer) en openbaar vervoer (op loopafstand, bij voorkeur op maximaal 500 meter).

Opdracht aan 1Stroom:

- Zorg zo snel als mogelijk voor vervangende opvang, bij voorkeur centraal en duurzaam.

Noodoplossing

- Indien de vervangende locatie niet tijdig kan worden gerealiseerd, kunnen bij bereidheid van andere gemeenten "onze" ontheemden (uit de Goudenregenstraat) (tijdelijk) elders worden opgevangen.

2.3 Huisvesting statushouders

Deze wettelijke taak volgt uit de Huisvestingswet 2014 en betreft een harde realisatieverplichting. Op basis van de afgelopen jaren ligt deze verplichting gemiddeld 40-50 statushouders per jaar. Wij houden vast aan de reeds ingezette koers voor het toevoegen van sociale huurwoningen en het beter benutten van bestaande woonvoorraad (door middel van kamergewijze verhuur (via zachte splitsing) en het splitsen van woningen) zoals uiteengezet in onze kennisgeving aan de gemeenteraad van 25 maart 2025

¹ Door de toepassing van de 40+ systematiek van de VGGM bij de verdeling van de resultaatsverplichting in 2022 moet de gemeente Duiven meer opvang realiseren dan gemeenten van vergelijkbare omvang buiten de VGGM.

(Z/25/134965/201691451). Daarnaast willen wij aan de hand van een concreet voorstel de mogelijkheden voor een DoorStroomLocatie voor statushouders (DSL) met de provincie kunnen bespreken.

Opdracht aan 1Stroom:

- Treedt nog voor inwerkingtreding van het beleid beter benutten in overleg met Vivare zodat na de inwerkingtreding van het beleid nog in 2025 de eerste woningen via kamergewijze verhuur kunnen worden verhuurd aan statushouders.
- Stel een startnotitie op voor de (on)mogelijkheden van een DoorStroomLocatie voor 50-100 statushouders.
- Onderzoek daarbij ook of doelgroepflexibele opvang, waarbij ook andere doelgroepen worden gehuisvest, bijdraagt aan financiële en maatschappelijke haalbaarheid.

2.4 Inburgering nieuwkomers

Deze wettelijke taak volgt uit de Wet inburgering (2021) en is een harde realisatieverplichting voor met name de inburgeraars. De huidige instroom statushouders en andere nieuwkomers is te hoog voor de huidige capaciteit voor inburgering binnen 1Stroom. Hierdoor krijgen onze nieuwe inwoners nu niet de begeleiding die ze nodig hebben om snel en goed onderdeel uit te maken van de Duivense samenleving. Wij werken aan een plan voor extra inzet op inburgering en maatschappelijke begeleiding.

Opdracht aan 1Stroom:

- Zet in op inburgering zodra statushouders aan onze gemeente zijn gekoppeld.
- Stel een collegeadvies voor de capaciteitsuitbreiding inclusief financiële consequenties en draag tijdig zorg voor nieuw personeel bij positieve besluitvorming.

3. Duurzame vluchtelingenopvang en huisvesting statushouders

Op Liemers niveau bestaat in dit kader ook een wens om een duurzame visie op vluchtelingenopvang en huisvesting statushouders. Duurzame opvang is opvang voor een periode van minimaal 5 jaar op dezelfde locatie en met een passend programma van eisen.

Een combinatie tussen doelgroepen voor opvang is voorstelbaar. In het kader van proportionaliteit en leefbaarheid moet dit indien zich een locatie voordoet nader beoordeeld worden. De gemeenschappelijke visie moet hier de kaders voor geven.

Opdracht aan 1Stroom:

- Werk in Liemerse verband een visie op duurzame vluchtelingen opvang en huisvesting statushouders uit.

4. Programma van eisen locaties

Wij willen een ruimer programma van eisen hanteren dan dat van de GGD voor de technische hygiëne zorg Oekraïne opvang uit 2022. Hiervoor sluiten wij aan bij de "Beleidsnotitie huisvesting internationale werknemers gemeente Duiven" van 14 februari 2023. De hierin genoemde SNF-normering biedt goede aanknopingspunten met een verruiming tot circa 15 m² gebruiksoppervlakte per persoon. Ook de indicatieve maximale afstanden tussen de locatie en basisvoorzieningen (<2,5 km), de locatie en openbaar vervoer (<0,5 km) en andere huisvestingslocaties (>0,5 km) dienen voortaan als referentiekader bij de toetsing van locaties voor vluchtelingenopvang. Van de indicatieve afstandsnormen kan gemotiveerd worden afgeweken.

Zoals bekend heeft de "Oproep locaties vluchtelingenopvang" (najaar 2024) geen nieuwe locaties opgeleverd. Afgelopen juni is de vastgoedbranche nogmaals benaderd voor alle drie

de doelgroepen, helaas wederom zonder resultaat. In 2022 en 2023 hebben wij locaties onderzocht voor een AZC+, kleinschalige asielopvang en flexwonen. Op deze lijst staat een mogelijke locatie, in elk geval voor de Gemeentelijke Opvang Oekraïners. Vooralsnog nadert de deadline van 31 december 2025 met rasse schreden.

Opdracht aan 1Stroom:

- Toets (nieuwe) locaties voor vluchtelingenopvang voor Oekraïense ontheemden en asielzoekers en ook de DSL aan de indicatieve afstandscriteria uit de "Beleidsnotitie huisvesting internationale werknemers gemeente Duiven".

5. Uitgangspunten

Samengevat stellen wij voor het voldoen aan de wettelijke taken voor duurzame vluchtelingenopvang de volgende kaders:

- Minimaal 144 en maximaal 270 opvangplekken voor nareizigers (speciale doelgroep asielzoekers) door het COA;
- voor asielopvang gedurende een periode van 5-10 jaar (bij voorkeur permanent);
- minimaal 161 opvang plekken voor Oekraïense ontheemden (huidige taakstelling) door of namens de gemeente²;
- voor Oekraïneopvang gedurende een periode van minimaal 3-5 jaar;
- de "Beleidsnotitie huisvesting internationale werknemers gemeente Duiven" van 14 februari 2023 geldt voor beide soorten opvang als referentiekader;
- bij asielopvang voldoet de locatie ook aan de andere eisen (dan afstandseisen) die de (Liemerse) gemeente(n) en het COA overeenkomen;
- de vluchtelingenopvang doet recht aan de drie opgehaalde prioriteiten uit de inwonerraadpleging "Samen leven met vluchtelingen"³;
- de hotelopvang in Van der Valk stopt zodra daar vervangende capaciteit voor gerealiseerd is.

6. Projectorganisatie

- Bestuurlijk opdrachtgever: wethouder Vluchtelingenopvang.
- Ambtelijk opdrachtgever: gemeentesecretaris
- Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever tot 1 januari 2026 (i.v.m. reorganisatie 1Stroom): afdelingsmanager SD2 of RSO
- Stuurgroep: Bestuurlijk opdrachtgevers-opdrachtnemers overleg Vluchtelingen Breed.
- Programma-/projectteam: programmaleider, projectleiders, projectondersteuning, linking pin voor vakspecialisten wonen, ruimte en onderwijs (afd. Ruimte, Samenleving en Ontwikkeling), linking pin voor plantoetsing, milieu en geluid (afd. Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving), verkeer en nuts (afd. Realisatie en Beheer), linking pin voor zorg en vluchtelingenbeleid (afd. Sociaal Domein), linking pin voor Openbare Orde en Veiligheid, juridisch, participatie en communicatie (afd. Advies), linking pin voor financiën (afd. Financiën & Belastingen).
- Hoofdcapaciteitleveranciers: afdelingsmanagers Sociaal Domein 1 en 2, Ruimte Samenleving en Ontwikkeling, Vergunningen Toezicht en Handhaving, Realisatie en Beheer, en Advies.

---

² Onze taakstelling is 161 opvangplekken en we hebben nu 192 opvangplekken. Het is niet ondenkbaar dat het verschil van 31 opvangplekken door het landelijke tekort nodig blijft.

³ Deze drie prioriteiten zijn: 1) Dat vluchtelingen de Nederlandse taal en cultuur leren. 2) Dat vluchtelingen werken of een opleiding volgen om aan werk te komen. 3) Dat iedereen zich in en rond een opvanglocatie veilig voelt.

7. Eigenaarschap

Deze bestuursopdracht wordt in opdracht van de gemeente Duiven door 1Stroom uitgevoerd. Het COA en eventuele andere stakeholders leveren input maar zijn geen opdrachtgever.

8. Gemeentelijke planning

De plannings moeten nog concreet uitgewerkt worden. Als blijkt dat de kwaliteit van de werkzaamheden in het geding komt moet de planning worden bijgesteld.

9. Financieel

Op 1 juli 2025 heeft de gemeenteraad een bestemmingsreserve Migratie en Integratie ingesteld ter hoogte van €1.423.815,-. Alle kosten, ook de ambtelijke inzet, dienen in beginsel hieruit gedekt te worden. Indien de middelen uit de bestemmingsreserve ontoereikend zijn, moet hiervoor eerst een raadsvoorstel worden ingediend.

10. Risico's

- De taakstellingen en de bekostigingsregelingen hiervoor zijn nogal dynamisch gebleken.
- Het demissionaire Kabinet bereidt regelgeving voor om huisvesting van asielzoekers anders te regelen dan via de Spreidingswet. Echter, gezien de komende landelijke verkiezingen op 29 oktober 2025 is het onduidelijk hoe dit uiteindelijk gestalte gaat krijgen.
- Binnen de PRT Migratie en Integratie (provinciale regietafel) en de Liemerse gemeenten wordt samengewerkt aan de totstandkoming van voldoende opvang en huisvesting voor vluchtelingen. Afsproken is om in Liemers verband een visie op duurzame opvang te laten maken en de taakstellingen gezamenlijk in Liemers verband aan te vliegen.
- Het is onduidelijk of de budgetten vanuit het Rijk/COA voldoende zijn voor een haalbare business cases.
- Het draagvlak bij bewoners en ondernemers voor concrete locaties is onbekend.
- Het COA wenst de huisvesting van reguliere asielzoekers indien de instroom van nareziggers terugloopt.

11. Participatie en communicatie

Voor de uitvoering van deze bestuursopdracht wordt primair ingestoken op de trede "Informereren" van de participatieladder. Middels een oproep in de media zijn bewoners en ondernemers eind 2024 gevraagd om mee te doen aan de inwonerraadpleging "Samen leven met vluchtelingen" en om locaties voor vluchtelingenopvang aan te dragen. Dit pastte bij de trede "Raadplegen".

PARTICIPATIELADDER

12. Relevante documenten

1. Rapportage Effecten- en locatiestudie mogelijk AZC+ Duiven d.d. 20 oktober 2022
2. Flexwonen onderzoek 2023-2025
3. Kennisgeving 201691451 aan de gemeenteraad over Ontwikkeling taakstelling statushouders Duiven d.d. 25 maart 2025
4. Kennisgeving 201685838 aan de gemeenteraad over Stand van zaken huisvestingsdossiers vluchtelingen en statushouders (2025-Q1) d.d. 11 maart 2025